

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkiem tygodniowym i Dziennikiem urzędowym codziennym, tudzież Rozmaitościami co Srody, kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 3 zlr. 45 kr., miesięcznie 1 zlr. 20 kr. Z pocztą: kwartalnie 4 zlr. 30 kr., miesięcznie 1 zlr. 35 kr. Inscrycja od wiersza w półkolumnie (drukem garmont) po raz pierwszy 4 kr., następnie po 2 kr. m. k.

Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

PRENUMERATA.

NA GAZETĘ LWOWSKĄ z DODATKIEM dziennym i tygodniowym i z ROZMAITOŚCIAMI wynosi:

Na czwarty kwartał 1857 od 1go października do ostatniego grudnia:

na miejscu : : : : : 3 zlr. 45 kr.

z pocztą : : : : : 4 zlr. 30 kr.

Należytość (franco) odbiera Kantor Gazety Lwowskiej, ulica Niższa Osmiańska Nr. 347.

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka. — Hiszpania. — Anglia. — Francya. — Niemce. — Rosya i Królestwo Polskie. — Turcya. — Azya. — Doniesienia z ostatniej poczty. — Wiadomości handlowe. — Kronika.

— 000 —

Monarchya Austryacka.

Sprawy krajowe.

(Potwierdzenie statutów c. k. uprzywilejowanego galicyjskiego Towarzystwa kolei żelaznej Karola Ludwika.)
(Ciąg dalszy.)

§. 11. Wydawanie akcyi.

Akcyje będą wycinane z juxty w księdze przechowywanej w archiwach Towarzystwa i zaopatrywane w suchy stępel Towarzystwa, równie jak w podpis dwóch członków rady administracyjnej, albo jednego członka i wyższego urzędnika Towarzystwa, którego rada administracyjna na to przeznaczy. Każda wpłata na akcyje będzie na niej samej potwierdzana. Z każdą akcyą będą wydawane kupony procentów i dywidendy opiewające na oddawcę (au porteur), tudzież talony.

§. 12. Składanie akcyi w kasie Towarzystwa.

Rada administracyjna może nadawać pozwolenie do złożenia i przechowania akcyi w kasie Towarzystwa w Wiedniu.

§. 13. Niepodzielność akcyi.

Akcyje są niepodzielne, Towarzystwo uznaje do każdej akcyi tylko jednego właściciela.

§. 14. Uległość akcyonaryuszów statutom.

Posiadanie akcyi pociąga za sobą uległość statutom. Sukcesorowie akcyonaryuszów nie mogą pod żadnym pozorem prosić o położenie pieczęci na dobra, pieniądze i obligacye Towarzystwa, ani też się w jakibądź sposób wdawać w administracyę.

§. 15. Miejsce wpłaty.

Wpłaty na akcyje odbywają się w kasie Towarzystwa w Wiedniu, albo też w upoważnionych przez radę administracyjną do przyjmowania domach bankowych, instytucjach bankowych i agenturach w kraju i za granicą pod takimi warunkami, jakie rada administracyjna przepisze.

§. 16. Pora wpłaty i wpłat zupełnych.

Każdy akcyonaryusz jest obowiązany żądane wpłaty na akcyje uskutecznić w ciągu wyznaczonego terminu, wolno jest jednak każdemu akcyonaryuszowi uskutecznić dalszą wpłatę z góry, albo całkowitą wpłatę akcyi przed upływem przepisanych terminów płatności, a wtedy mają mu być 5% procentów wynagrodzone.

§. 17. Skutki opieszłości w wpłatach.

Towarzystwo jest upoważnione od tych akcyi, na które zawczasu nie były uskutecznione wpłaty, kazać, ażeby właściciel od dnia przypadłości wynagrodził sześcioprocentowe prowizye zwłoki.

Numeracye akcyi, na które w dniu przypadłości nie nastąpiła wpłata, będą ogłoszone w oznaczonych §. 54. dziennikach publicznych.

W sześć tygodni po tej publikacyi, jeżeli została bezowocną, upoważnione jest Towarzystwo ogłosić te akcyje za przepadłe, i w miejsce ich kazać machlerzom giełdowym przedawać duplikaty, które oznaczone są tym samym numerem, jaki miała akcyja przypadła.

Akcyje, na których nie jest wypisane należyte potwierdzenie wszystkich wpłat przypadłych, nie są przedmiotem prawomocnego obrotu.

§. 18. Ręczenie akcyonaryuszów.

Akcyonaryusze ręczą tylko za kwotę kapitału akcyi, nad to nie można się nic więcej domagać, z wyjątkiem wspomnianych w §. 17. procentów zwłoki.

§. 19. Amortyzacya akcyi.

Zgubione akcyje i kupony należy w kompetentnych sądach amortyzować, ażeby za nie nowe dokumenta otrzymać.

Rozdział IV.

Regulamin Towarzystwa i administracya jego spraw.

§. 20. Organa Towarzystwa.

Sprawami Towarzystwa zarządzają:

- Zgromadzenie jeneralne.
- Rada administracyjna.
- Jeneralny sekretarz i jeneralny inspektor (§. 4.) i urzędnicy płatni.

§. 21. Zgromadzenie jeneralne.

Utworzone według przepisów zgromadzenie jeneralne zastępuje ogół akcyonaryuszów.

§. 22. Skład, moc uchwalania i dzienny porządek jeneralnego zgromadzenia.

Zgromadzenie jeneralne składa się ze wszystkich tych akcyonaryuszów, którzy posiadają 40 akcyi, i wydaje swoje uchwały względną większością głosów obecnych we wszystkich przypadkach, w których temi statutami inaczej nie zadysponowano.

Akcyonaryusze mogą przytem tylko przez takich być zastępowani, którzy sami są członkami jeneralnego zgromadzenia. Formę pełnomocnictwa oznaczy rada administracyjna. Jeneralne zgromadzenie może się naradzać i powziąć uchwały tylko względem takich przedmiotów, które należą do dziennego porządku. Propozycye członków jeneralnego zgromadzenia mogą przyjść do dziennego porządku tylko po uprzedniej naradzie rady administracyjnej. Jeneralne zgromadzenie może powziąć uchwałę, jeżeli za pierwszym rozpisaniem przynajmniej 50 członków obecnych będzie. Jeżeli po przepisanem zwołaniu jeneralnego zgromadzenia (§. 24.) nie przybędzie liczba dostateczna do powzięcia uchwały, tedy jeneralne zgromadzenie odroczy się najmniej na dni trzydzieści. Zwołanie drugiego zgromadzenia nastąpi w sposób przepisany §. 24. względem nadzwyczajnych zgromadzeń jeneralnych.

Jeneralne to zgromadzenie przy drugim swem zebraniu się jest mocne do powzięcia uchwały, jakkolwiek będzie mała liczba akcyonaryuszów; nie wolno mu jednak w tym przypadku pobierać uchwały tylko względem tych przedmiotów, które już należały do dziennego porządku pierwszego zgromadzenia.

§. 23. Osobne uchwały.

Względem pożyczek i zmian statutów lub dodatków do nich, jak względem powiększenia funduszu Towarzystwa przez emisję nowych akcyi mogą być powzięte uchwały tylko większością dwóch trzecich głosów. (§§. 7. i 55.)

Względem przedłużenia lub rozwiązania Towarzystwa przed upływem wyznaczonego czasu może zapasć uchwała tylko większością trzech czwartych części głosów, z zastrzeżeniem potwierdzenia ze strony administracyi państwa. (§. 55.)

§. 24. Zwołanie.

Zwyczajne i nadzwyczajne zwołanie nastąpi obwieszczeniem, które będzie umieszczone w oznaczonych §. 54. dziennikach publicznych, a to na zwyczajne zgromadzenia jeneralne przynajmniej dwoma miesiącami, a na nadzwyczajne przynajmniej jednym miesiącem przed zebraniem się. Jeżeli jeneralne zgromadzenie ma się zebrać dla powzięcia uchwały względem przytoczonych §. 23. przedmiotów, należy je wyraźnie w obwieszczeniu przytoczyć.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

(Zaraza na bydło.)

Lwów, 12. września. Podług nadesłanych w drugiej połowie zeszłego miesiąca raportów urzędowych pojawiła się nanowo zaraza na bydło tylko w Drohobyczu, w obwodzie Samborskim. Dotąd więc znajduje się jeszcze 8 miejsc dotkniętych zarazą, z których 4 przypada na obwód Stryjski, 2 na Samborski, a po 1 na Brzeżański i Stanisławowski.

W tych ośmiu miejscach ze stanem bydła liczącym 5082 sztuk w 62 oborach dotknęła zaraza 627 sztuk, z których 207 wyzdrowiało, 398 odeszło, 4 ubito, a 18 (w 4 miejscach) pozostało jeszcze w stanie choroby.

(Ambasador rosyjski z powrotem. Egipski generał do Alexandryi. — Obóz pod Parn-dorf. — Wiadomości bieżące. — Baron Bourqueney do Sztuttgarty. — Zamknięcie kongresu statystycznego. — Dary Ich Mość Arcyksięcia w Weronie.)

Wiedeń, 12. września. *Oestr. Ztg.* donosi: Rosyjski ambasador baron Budberg powrócił dnia wczorajszego z Warszawy. Podczas pobytu jego w Warszawie nadchodziły ztamtąd częste depesze do Wiednia.

— Egipski generał Achmet Menekli Basza, który z adjutantem swoim bawił tu kilka dni w przejeździe, odjechał dziś do Alexandryi.

— Wielki obóz kawalerii pod Parndorf zajmą rozrzucone obecnie w okolicy wojska w poniedziałek na dniu 14. września. Naczelną dowództwo nad ośmiu pułkami jazdy, które staną w obozie, obejmie fml. książę Franciszek Lichtenstein. Jego Mość Cesarz uda się, jak słychać, na przyszły tydzień do tego obozu.

— Król francuzki ambasador baron Bourqueney odjedzie w drugiej połowie września do Sztuttgarty, by znajdować się tam w chwili przybycia Cesarza Napoleona.

— Nabożeństwo dziękczynne za odwrócenie zarazy od Wiednia, która srożyła się w roku 1679, odprawiano 9. b. m. uroczystości w kościele parafialnym św. Piotra. Tak na nabożeństwo poranne, jako też na nieszpory i procesję zbierała się bardzo znaczna liczba pobożnych.

— W niedzielę dnia 13. b. m. obchodzi całe chrześcijaństwo z uchwały Papieża Innocentego XI. uroczystość Najświętszej Panny Maryi w pamięć zwycięstwa Polskiego Króla Jana III. nad turecką armią oblężniczą pod Wiedniem. Oswobodzenie Wiednia nastąpiło 12go, ponieważ zaś przypisywano zwycięstwo wstawieniu się Panny Maryi, przeto wydał papież Innocenty XI. wymienioną powyżej uchwałę.

— *Korespondencya austriacka* z dnia 10go września pisze: „Trzecie zebranie międzynarodowego kongresu statystycznego zamknięto właśnie swoje posiedzenia, a liczni członkowie z zagranicy zaczynają rozjeżdżać się, unosząc wrażenia, sądzący, miłe w wspomnieniu. Tak pomiędzy zastępcami z urzędu, jako też uczestnikami z własnej woli znajdowało się wiele mężów znakomitych, których powaga przynosi zgromadzeniu zaszczyt, a zdanie ich wyrzeczone uchwałą nie tylko postępowanie kongresu, ale i to, co na nim dopełniono.“

„Obecność najwyższych dygnitarzy państwa podniosła uroczystość posiedzeń, zagajonych powitaniem gości przemową ministra handlu w imieniu rządu cesarskiego. Pełne godności było postępowanie kongresu, wpośród najwyższych rozpraw nie wymknęło się nikomu żadne słowo niestosowne, i nie zachwał się nigdy porządek dyskusji. Szczególniej uroczystym był koniec obrad. Doświadczony mistrz statystyki p. Quelelet, pierwszy zastępca belgijskiego rządu, wynurzył w imieniu kongresu wśród głośniejszych pochwał najwyższą podziękę Jego c. k. Apost. Mości, który tak zaszczytne przygotował zgromadzeniu przyjęcie, potem wyraził wdzięczność kongresu tak c. k. ministeryum, jako też prezydentowi i biurowi statystycznemu.“

„Zadanie kongresu nie było tak łatwe. Poprzednie zgromadzenia utrudniły swym dobrze ułożonym programem wybór przedmiotów w kongresach następnych, a miały za sobą to, że język krajowy był zarazem językiem międzynarodowym. Według powszechnego sądu odznaczył się przy tym wszystkim wypracowany w komisji przygotowawczej program wiedeński tak bogactwem materiałów, jako też gruntownością obróbienia; wszystkie też zawarte w nim wnioski przeszły z małymi wyjątkami w uchwałę zgromadzenia. W Wiedniu zdarzyło się po raz pierwszy, że narady kongresu w dwóch naraz toczyły się językami, t. j. w francuzkim i niemieckim. Nie bez obawy patrzyli na tę zmianę obcy nie niemieccy reprezentanci kongresu, lękając się, jak to wyraził drugi zastępca belgijski p. Vischer, aby jedna część nie wzięła przewagi nad drugą. Tymczasem z wdzięcznością uznali wszyscy, że obawa ta nie była niczem usprawiedliwioną, że i obcy reprezentanci jak najzupełniej sży w całych obradach mogli brać udział.“

„Należy się przedewszystkiem podziękować roztropności prezydenta zgromadzenia barona Czörnig, że się utrzymała ta zupełna równowaga i nie zachwał się w niczem międzynarodowy charakter kongresu. Rezultaty obrad statystycznych wielce są ważne dla postępu umiejętności i w zastosowaniu ich do administracji. Charakterystycznym znamieniem obecnego kongresu mienia to, że po raz pierwszy wszedł rząd, i to rząd wielkiego i potężnego państwa w bezpośredni stosunek z członkami zgromadzenia, co wielce podniosło jego powagę i praktyczne znaczenie. Jeśli czwarte w Londynie zaproponowane i dalsze następne zgromadzenia pójdą wytkniętym w Wiedniu torem, tedy na wydoskonalenie administracji publicznej i dobra ludów jak najbawieńsze spłyną ztąd skutki.“

„Reprezentanci obcych mocarstw, tudzież wielu innych znakomitszych członków kongresu dostąpili szczególniejszego zaszczytu, że minister handlu p. Toggenburg przedstawił ich Jego c. k. Apost. Mości. Uszczęśliwieni ujmującą łaską monarchy powracają zaszczytleni członkowie z wspomnieniem najpiękniejszych wrażeń do ojczyzny, gdzie wyprzedziła ich już sława gościnności austriackiej, jakiej całe doznawało zgromadzenie.“

— *Gazzeta di Verona* donosi o kilku nowych wspaniałomyślnych darach J. M. najdostojniejszego Arcyksięcia, jenerałnego gubernatora i jego małżonki najdostojniejszej Arcyksiężny Karoliny; podczas Ich pobytu w Weronie otrzymały trzy różne zakłady dobroczynne po 300 lirów, ubodzy miasta 3000 lirów, a instytut Mazza prócz dawnych 900 lirów posiadał w darze także wspaniały ornat mszalny.

Hiszpania.

(Mianowanie. — Wojska do Kuby. — Zatarci w Melilli.)

Madryt, 5. września. *Gaceta* ogłasza dekret królewski z 2. b. m.; którym generał brygady Javier, Arias Davila Matheu, hrabia Pannon Rostro, w uznaniu swoich zasług mianowany został feldmarszałkiem. — Madryt i Barcelona zostają już, jak donosi *Epoca* w bezpośredniej komunikacji; linia telegraficzna między temi miastami została ukończona. Dalej donosi ten dziennik, że transporta posiłków wojskowych do Kuby nieustają. Z Barcelony odeszło 700 ludzi fregatą „Princesa de Espana“ 800 ludzi odeszło z Kadyxu i Malagi. Dotychczas dało się już zwerbować do kolonii 1500 rekrutów ostatniego kontyngensu.

Jak donoszą dziennikowi *Espana* z Melilli z 25. sierpnia: zaszły 12. i 13. sierpnia znów utarczki strzeleckie między załogą i Maurami, którym 4 ludzi zabito a kilku raniono. — Roboty fortyfikacyjne u twierdzy Chafarinas mają być rozpoczęte, i wkrótce będzie to jedyny warowny punkt u wybrzeża afrykańskiego, gdzie znaczna eskadra będzie mogła znaleźć schronienie i obronę.

Anglia.

(Nagroda za dostarczenie rekrutów. — Depeszy z Indyi nie ogłoszono. — Wojska do Indyi. — Posiedzenie Mormonów.)

Londyn, 9. września. Naczelnny wódz armii angielskiej podaje do wiadomości, że każdy gentleman, który armii królewskiej dostarczy 100 rekrutów w wieku od 18 do 23 lat, i opatrzonych w świadectwa pewnego wykształcenia i moralności, może sam wstąpić do armii w randze porucznika.

— Niektóre dzienniki podają telegraficzną wiadomość z Londynu, że d. 8. b. m. przybyły na Cagliari urzędowe depesze z Indyi. Depesze te, jeśli nadeszły w samej rzeczy, nie ogłoszono jeszcze po dziśdzień w Londynie.

— Do Portsmouth zawiął d. 7. b. m. paropływ transportowy „Jura“ z Gibraltaru. Na pokładzie znajduje się prócz kobiet i dzieci do 900 żołnierzy i 30 oficerów. Całej tej załodze rozkazano aż do dalszej dyspozycji pozostać na okręcie. Być może, że wojska te odejdą na wschód, nie postawszy nogą na bruku Portsmouthu. — Wymieniają znów kilka pułków milicyi mianowicie trzy pułki iryjskie i pułki z Yorkshire, Wiltshire i Staffordshire, które w czternastu dniach lub najdalej w trzech tygodniach wejdą w służbę czynną.

— W jakim stopniu szerzy się sekta Mormonów, można się było przekonać na niedawnej konferencji tych nowomodnych świętoszków. W Londynie odbyło się bowiem 6 posiedzenie roczne sekty mormońskiej. Przewodniczyli zgromadzeniu brat Orson Pratt i brat Esra Benson. Liczba wyznawców wynosiła 2000. Różne okolice Anglii nadesłały swych reprezentantów na konferencyę, a każdy z tych posłów wyrażał się z zapalem za rozszerzaniem się trzody czyli raczej o wzmaganiu się wychodźstwa do Uty. Mormonizm w Anglii musi ograniczać się na samej teorii i stronie platońskiej, ztąd też występują wszyscy apostołowie nowej wiary w charakterze agentów emigracyjnych. Pastor Mormonów z Southampton wywodził zale, że uczeni panowie dziennikarze tak bezbożne potwarze miotają na kolonię mormońską. Deputowany z Sheffield stawiał wyznawców swego okręgu, że nie są prawdziwie bogaci ale urodziwi i pięknych kształtów ciała. Mają ducha pana w swoim cielesie a pan nadaje im powabną powierzchowność. Cnota wstrzemięźliwości panuje wszędzie między wyznawcami. W domach mormońskich nie znane są ani fajka ani samowary na herbatę. Od śmierci Jezusa Chrystusa nie zasłużył się nikt tak wielce na ziemi jak ś. p. Joe Smith. W takim samym budującym duchu wyrażali się i inni apostołowie sekty, ale najgłówniejszą częścią posiedzenia był odczyt ojca Pratt z historii Mormonizmu, tudzież zbieranie składek pieniężnych. Zeszłego roku uzbierano w samym Londynie 1260 funt. szt. na korzyść sekty.

Francya.

(Rozdawanie medalu S. Heleny. — Posel do Persyi. — Werbunki angielskie. — Z obozu Chalons. — Telegraf do Ameryki. — Bióra arabskie. — Stan Kabylii. — Wiadomości z Ameryki. — Medale Chalons. — Własność literacka traktatem zabezpieczona.)

Paryż, 9. września. Natłok dawnych żołnierzy cesarstwa do pałacu legii honorowej dla otrzymania medalu S. Heleny był tak wielki dzisiaj, że szereg ich sięgał od ulicy de Lille aż do ulicy Bellechase.

— Nowomianowany francuski pełnomocny minister w Teheranie, pan Pichou, otrzymał rozkaz, udać się niezwłocznie na swoją posadę.

— Do Lille przybyli ajenci angielscy dla werbowania rekrutów do armii indyjskiej; ale werownicy angielscy przyjmują tylko cudzoziemców, nie zaś Francuzów. Zdaje się, że rząd angielski otrzymał tylko pod tym warunkiem pozwolenie do urzędzenia werbunków we Francji, ażeby nieprzyjmował Francuzów do swojej legii.

— W obozie pod Chalons otworzono ostatnimi czasy kawiarnię, która mnóstwem syczy się gości. Stan zdrowia armii jak najpomyślniejszy. Każdy żołnierz otrzymuje dziennie rację wina a całą zimę musi z rozkazu Cesarza nosić wełniany pas na brzuchu. Sam Cesarz znajduje się w jak najlepszym zdrowiu.

— Buletyn praw zawiera na d. 8. września dekret cesarski z 18. maja. Jestto koncesya na utworzenie nowego podmorskiego telegrafu, który wychodząc z Bordeaux ma Francję połączyć z Ameryką. Pośrednikiem między rządem francuskim a internacjonalnem europejsko-amerykańskim towarzystwem był p. W. Glexer, jeden z głównych reprezentantów przedsiębiorstwa. Otrzymana koncesya trwać będzie lat 40.

— Nowa organizacya biór arabskich wyjdzie od rady stanu. Obrady w tej sprawie rozpoczną się zaraz po skończeniu feryi.

— Cesarz rozkazał, aby po zniesieniu obozu pod Chalons ogłoszono publicznie pamiętnik codziennych manewrów.

— Według ostatnich doniesień z Algierji z d. 3. b. m. trwał niezakłócony spokój w Kabylii, nie też nie zamąca dobrego porozumienia między mieszkańcami i wojskowością francuską. Kabyliowie dotrzymują wiernie danego słowa, a oficerowie francuscy przejeżdżają kraj wzdłuż i wszerz bez wszelkiej nieprzyjemności. Wojsko prowadzi dalej gościniec w głąb Kabylii, a prace około warowni Napoleona postępują naprzód z każdym dniem. Przed sechylkiem jesieni mają być ukończone wszystkie budynki dla załogi, szpital, piekarnia i magazyny. Jenerał Linières, komendant pierwszej brygady w dywizji jenerała Renault, otrzymał naczelne dowództwo w zdobytym terytorjum. Pod niebytność marszałka Randon, pełni tymczasowo jenerał Renault obowiązki jenerałnego gubernatora Algierji.

— Prywatne listy z południowej Ameryki zapewniają, że projekt zgody między Stanami zjednoczonymi a Nową Granadą przyjęto w Bogocie, a ztąd też ustała zaraz blokada wybrzeży u cieśniny i fregata amerykańska „Independance“ o 52 działach opuściła Panamę na dniu 6. sierpnia.

— Żołnierze zgromadzeni pod Chalons, otrzymają medale na pamiątkę manewrów tegorocznych. Medale te są już w robocie w mennicy.

— *Monitor* zawiera dnia 7. sierpnia ugodę, zawartą między Francją a W. księstwem Badeńskim co do wzajemnego zabezpieczenia sobie własności przemysłowej. Traktat ten broniąc stemplów i znaków fabrycznych będzie niejako uzupełnieniem przymierza co do własności literackiej i artystycznej. Sfałszowanie stemplów i znaków fabrycznych z tej lub owej strony karane będzie jako przedruk, jeśli przy nakładaniu stemplów dopełniono wszelkich przepisanych warunków. Zawarte teraz przymierze obowiązuje obie strony na 8 lat. Oprócz tego przyrzekły sobie obadwa państwa wyjednać w krótkim czasie wzajemność u innych państw ościennych.

Niemce.

(Przejazd hr. Hübnier. — Zjazd Monarchów. — Rożańce. — Wniosek stanów holsztyńskich.)

Frankfurt, 8. września. Austriacki poseł przy ces. francuskim dworze, baron Hübnier, przybył tu wczoraj i wysiadł w pałacu sejmu związkowego u posła prezydyalnego barona Rechberg, a dziś powrócił do Paryża. Do zjazdu Cesarzów Rosji i Francji przywiązują u tutejszych dobrze zawiadomionych kołach całkiem spokojny zamiar, mianowicie zawarcia nowego przymierza ku powstrzymaniu wszelkich wojen i zamachów powstańczych, zmniejszenie armii i rozwinięcie materialnej pomyślności obudwu państw. — Ponieważ rezydująca w Frankfurcie ambasada angielska otrzymuje nieustannie zapytania względem wstąpienia do armii angielskiej, otrzymał dziennik *P. Z.* upoważnienie, oświadczyć, że rząd angielski niema na teraz zamiaru formować legii cudzoziemskiej, i że nawet do armii angielskiej nieprzyjmuje cudzoziemców.

Augsburg, 6. września. Na wczorajszym posiedzeniu magistratu odczytano reskrypt rządowy z oznajmieniem, że znajdują się w handlu rożańce, których krzyże ukrywają sztylety, i że przeto należy konfiskować takie rożańce.

Itzehoe, 3. września. Właśnie wyszło z druku obszerne sprawozdanie wydziału względem projektu ustawy konstytucyjnej i zawiera następujący wniosek wydziału:

„Zgromadzenie stanów holsztyńskich raczy uchwalić, ażeby treść powyższego raportu, z zastrzeżeniem dalszych poprawek zgromadzenia, jako uniżony wyraz Mego przekonania o krytycznym położeniu kraju przedłożony został Jego Mości Królowi z tem oświadczeniem, że zgromadzenie stanów z bolem serca niebyło w stanie odpowiedzieć najlaskawszemu zamiarowi Jego król. Mości względem zaprowadzenia lepszej konstytucyi co do specjalnych spraw Księstwa holsztyńskiego, dopokąd polityczny stosunek tego księstwa do Monarchii nie zostanie uregulowany w sposób odpowiedny potrzebom kraju na zasadzie samodzielności i równouprawnienia.“ (Następują podpisy jedynastu deputowanych).

Rosya i Królestwo Polskie.

(Manifest cesarski.)

Gazeta warszawska z 10. września zawiera następujący manifest cesarski:

„Z Bożej łaski My Alexander drugi, Cesarz i samowładca wszech Rosyi, Król Polski, Wielki książę Finlandzki etc., etc., etc.

Manifestem z dnia 4. sierpnia r. b. oznajmiliśmy o szczęśliwie dokonanych zaręczynach ukochanego Brata naszego, Wielkiego księcia Michała Mikołajewicza, z Wielką księżniczką Olgą Fedorówną; dnia zaś dzisiejszego, odbył się w przytomności Naszej, z należytą uroczystością, i sam ślub Ich cesarskich Wysokości — ku pocieszeniu najukochańszej Matki Naszej i ku szczerzej radości całego naszego domu Cesarskiego.

Przekonani jesteśmy, że wszyscy wierni poddani nasi zaniosą wraz z nami gorące modły do stwórcy najwyższego, aby zesłał na miłą sercu naszemu parę błogostawieństwo niebios.

Dan w St. Petersburgu, dnia 16. sierpnia, lata od narodzenia Chrystusa tysięcznego osmsetnego pięćdziesiątego siódmego, panowania zaś Naszego trzeciego.

Na oryginalne własną Jego Cesarskiej Mości ręką podpisano:
„Alexander.“

Turcyja.

(Przywrócenie stosunków dyplomatycznych.)

W sprawie odnowienia stosunków dyplomatycznych między Portą i ambasadorami Francji, Rosji, Prus i Sardynii donosi *Jour. de Const.* z 2. września:

„Odnawienie stosunków dyplomatycznych nastąpiło za pomocą jednakowych not, które pierwsi dragomani ambasad Francji, Rosji, Prus i Sardynii doręczyli wysokiej Porcie każdy z osobna na dniu 29. sierpnia.

Tego samego dnia udał się dragoman Porty, Kabuli Effendi, do ambasadorów wspomnianych mocarstw, by wyrazić im podziękowanie cesarskiego rządu za odnowienie stosunków dyplomatycznych.

Wysoka Porta ma odpowiedzieć na otrzymane noty imieniem Jego Mości Sułtana.

Dnia 30. sierpnia zrana porozpinały ambasady wspomnianych mocarstw nanowo swoje pawilony i odsłoniły herby swoich rządów.

Odnawienie stosunków dyplomatycznych wywołało w Konstantynopolu równie wielką radość, jak zerwanie ich smutek i zniechęcenie.

Niewątpliwie, że szczęśliwy ten wypadek przywracając dawne zaufanie wywrze także pomyślny wpływ na stosunki kraju.“

Następuje odezwa ambasady francuskiej z oznajmieniem, że ustają środki użyte tymczasowo ku ochronie poddanych francuskich i że rozpoczynają się zwykle czynności ambasady.

Azja.

(Doniesienia z Indji. — Protestacya mieszkańców Bombajskich.)

Korespondent dziennika *Times* w **Kalkucie** podaje pod d. 20. lipca listę Anglików i ich rodziny, które między 14. czerwca i 13. lipca z różnych stron Indji szczęśliwie ocalili się do Kalkuty. Pociesza wielce, że samo wylczenie imion zajmuje pełną, ściśle drukowaną szpaltę dziennika *Times*. Na domiar otuchy zapewnia jeszcze korespondent, że przytoczony spis jest bardzo niezupełny i niedokładny. Ktokolwiek zatem niedojrzywszy imienia krewnego lub przyjaciela, niepotrzebuje jeszcze rozpaczać. Prezydenci bombajskiej przedłożyło 1000 znakomitych mieszkańców Bombaju, Hindów, Parzów i muzułmanów formalny protest przeciw wypisom po książkach do czytania, zaprowadzonych po szkołkach krajowych. Od czasu założenia „Native Education Society“ w r. 1823 przyrzekał rząd angielski kilkakrotnie przestrzegać jaknajwiększej neutralności pod względem religijnym, tymczasem każda stronica wspomnianych książek do czytania odwołuje się do zasad religii chrześcijańskiej, przytacza przykłady z nowego i starego testamentu, zapoznaje z dogmatami, jakimi są np. grzech pierworodny, upadek w raj, ukrzyżowanie i wniebowstąpienie — jednym słowem w całej książce przebiega się duch przeciwny wyobrażeniom religijnym krajowców i szkodliwy dla zasad wiary młodzieży. Rząd przyznał słuszność zażaleniu krajowców i zarzucając winę wprowadzenia tych książek dawniejszemu kolegium oświecenia, rozkazał niezwłocznie, aby w miejsce tych dogmatycznych książek do czytania wprowadzić do szkół czysto światowe chrystomaty, jakie wydaje komisya tryjska.

Doniesienia z ostatniej poczty.

Czas z 12. września donosi: Według depeszy telegraficznej, którąśmy z Wiednia otrzymali, na posiedzeniu wczorajszej rady zarządowej Towarzystwa kolei galicyjskiej zapadła uchwała, aby na mocy statutów rozpiścić niebawem wpłatę, która wniesioną być ma w dniach od 2. do 12. listopada r. b.

Paryż, 12. września. Wczoraj wieczór renta 3% 66.95. — Flota francuska stanęła pod Tunetem 31. sierpnia. — *Monitor* donosi: Cesarz posyłał wczoraj jednego z adjutantów swoich do kaplicy rosyjskiej, gdzie odprawiano nabożeństwo na cześć Cesarza rosyjskiego.

Florenca, 9. września. Buletyny wczorajsze o zdrowiu Arcyksięcia Ferdynanda z Toskanii, słabego od kilku dni w **Arezzo**, są pomyślne.

Wiadomości handlowe.

Brzeżany, 4. września. Od 15. do 31. sierpnia były na targach w Brzeżanach, Bóbrce, Bursztynie, Chodorowie, Kozowy, Podhajcach i Przemyslanach następujące średnie ceny cerealiów i innych artykułów: miec pszenicy 2r.58k.—3r.—3r.10k.—3r.30k.—3r.30k.—3r.6k.—3r.; żyta 1r.44k.—2r.—2r.—1r.48k.—1r.36k.—1r.48k.—1r.48k.; jęczmienia 1r.36k.—1r.36k.—1r.24k.—0—1r.30k.—1r.12k.—1r.24k.; owsa 1r.—1r.—54k.—1r.12k.—1r.—54k.—1r.; hreczki 1r.50k.—2r.—1r.36k.—0—2r.—2r.—1r.36k.; kukurudzy 2r.—2r.45k.—2r.15k.—0—2r.30k.—0—0; kartofli 48k.—1r.—1r.—48k.—54k.—36k. Cetrna siana 48k.—1r.12k.—50k.—36k.—44k.—50k.—30k.; nasienia koniecu w Przemyslanach 60r.; wełny w Brzeżanach 106r., w Przemyslanach 70r. Sąg drzewa twardego 3r.50k.—6r.10k.—7r.—5r.48k.—7r.30k.—6r.24k.—4r., miękkiego 2r.56k.—5r.10k.—6r.—4r.—6r.—0—2r.30k. Funt mięsa wołowego 6¹/₅k.—7k.—6²/₅k.—6k.—6k.—5³/₅k.—6³/₅k. Mas okowity 48k.—23k.—22k.—30k.—23k.—20k.—24k. m. k.

Kurs lwowski.

Dnia 14. września.

	gotówką		towarem	
	złr.	kr.	złr.	kr.
Dukat holenderski . . . . . mon. konw.	4	46	4	49
Dukat cesarski . . . . . " "	4	48	4	51
Półimperyal zł. rosyjski . . . . . " "	8	19	8	22
Rubel srebrny rosyjski . . . . . " "	1	36 ¹ / ₂	1	37
Talar pruski . . . . . " "	1	32	1	33
Polski kurant i pięciozłotówka . . . . . " "	1	12	1	13
Galic. listy zastawne za 100 złr. } bez	81	27	81	52
Galic. listy zastawne za 100 złr. } kuponów	78	30	79	—
5% Pożyczka narodowa . . . . . }	82	30	83	15

Kurs listów zastawnych w gal. stan. Instytucie kredytowym.

Dnia 14. września.

	złr.	kr.
Instytut kupił prócz kuponów 100 po	81	30
" sprzedał " " 100 po	82	—
" dawał " " za 100	—	—
" żądał " " za 100	—	—
Wartość kuponu od 100 złr.	—	48 ² / ₃

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 12. września o pierwszej godzinie po południu.

Pożyczka narodowa 5% 83¹/₈—83¹/₈. Pożyczka z r. 1851 S. B. 5% 95—95¹/₂. Lomb. wen. pożyczki z 5% 95¹/₂—96. Obligacje długu państwa 5% 80⁷/₈—81, det. 4¹/₂% 71—71¹/₈, det. 4% 64—64¹/₈, detto 3% 50³/₄—51. detto 2¹/₂% 40¹/₂—40³/₈, detto 1% 16—16¹/₈. Oblig. Głog. z wypłatą 5% 96. — Detto Oedenburgs. z wypłatą 5% 95 — Detto Peszt. 4% 95 — Detto Medyol. 4% 94¹/₂ — Obligacje indenn. niższ. austr. 5% 88¹/₂—88³/₈, detto węgier. 79¹/₂—80, detto galic. i siedmiogr. 78¹/₂—78³/₄. detto innych krajów koron. 85—87. Oblig. bank. 2¹/₂% 63—63¹/₂. Pożyczka loter. z r. 1834 334—335. Detto z roku 1839 141³/₄—142. Detto z r. 1854 107³/₈—108. Renty Como 16³/₈—16⁷/₈. Galic. list. zastawne 4% 80—81. Pólm. Oblig. Prior. 5% 85¹/₂—85³/₄. — Głognickie 5% 80—81. Obligacje Dun. żegluga par. 5% 86³/₄—87. Oblig. Lloydów (w srebrze) 5% 89—90. 3% Prior. obl. tow. rzad. kolei żelazn. po 500 frank. za szt. 106—107. Akcy bank. narodowego 961—963. Akcy c. k. uprzyw. towarzystwa kred. 205—205¹/₂. Akcy niż. austr. tow. eskomp. 121¹/₄—122. Detto Budzysko-Lincko-Gmundzkiej kol. 232—233. Detto pólm. kolei 168—168¹/₄. Detto tow. kol. żel. za 500 frank. 259¹/₂—260. Detto kolei ces. Eliz. po 200 złr. z wplata 30% 100¹/₈—100³/₁₆. Detto Połud.-północn. niem. komunikacyjnej kol. żel. 101¹/₂—101³/₄. Detto eisiańskiej kolei żel. 100¹/₈—100³/₁₆. Detto Lomb.-wen. kol. żel. 241¹/₂—242. Detto Cesarza Franc. Józ. wschod. kol. żel. 181—181¹/₂. Detto losy tryest. 104—104¹/₂. Detto tow. żegl. parowej 538—540. Detto 13. wydania — — — — — Detto Lloydów 365—370. Peszt. mostu łańcuch. 70—71. Akcy młyna parowego wiedz. 72—73. Detto Pressb.-Tyrnawskiej 1. wydania 22—24. Detto 2. wydania 30—31. Esterhazego losy 40 złr. 83¹/₂—84. Windischgrätz losy

27¹/₂—27³/₄. Waldsteina losy 28—28¹/₄. Keglevicha losy 14¹/₄—14¹/₂. Ks. Salma losy 43¹/₂—43³/₄. St. Genois 38³/₄—39. Palfego losy 41—41¹/₄. Clarego 39³/₈—39⁷/₈. Amsterdam 2 m. 87—Augsburg 105¹/₄ t. — Bukareszt 31 T. — Konstantynopol 31 T. — Frankfurt 3 m. 104³/₈ t. — Hamburg 2 m. 77. — Liwurna 2 m. 103⁵/₈. — Londyn 3 m. 10—11. — Medyolan 2 m. 103¹/₄. — Paryż 2 m. 121³/₈. — Cesarskich ważnych dukatów agio 7⁷/₈—8. Napoleons'dor 8 9—8 9¹/₄. Angielskie Sover. 10—17. — Imperyal Ros. 8 24—8 25.

Telegrafowany wiedeński kurs papierów i weksli.

Dnia 14. września.

Oblig. długu państwa 5% 80⁷/₈; 4¹/₂% —; 4% —; z r. 1850 —. 3% —; 2¹/₂% —. Losowane obligacje 5% —. Losy z r. 1834 za 1000 złr. —; z r. 1839 —. Wied. miejsko bank. — Węgiers. obl. kamery nadw. — Akcy bank. 961. Akcy kolei pólm. 1697¹/₂. Głognickiej kolei żelaznej — Oedenburskie — Budwajskie — Dunajskiej żegluga parow. 540¹/₂. Lloyd — Galic. listy zast. w Wiedniu — Akcy niższo-austr. Towarzystwa eskompowego à 500 złr. — złr. Amsterdam 1. 2 m. — Augsburg 105¹/₄ 3 m. Genna 121¹/₈ l. 2 m. Frankfurt 104¹/₈ 2 m Hamburg 76⁷/₈ 2 m Liwurna 103⁵/₈ 2 m. — Londyn 10—11. 2 m. Medyolan 103¹/₄. Marsylia 121⁵/₈. Paryż 121³/₄. Bukareszt 265 Konstantynopol — Smyrna — Agio duk. ces. 7³/₈. Pożyczka z r. 1851 5% lit. A. —; lit. B. — Lomb. — 5% niż. austr. obl. indenniz. —; detto galicyjskie 77⁵/₈. Renty Como —. Pożyczka z r. 1854 107³/₈. Pożyczka narodowa 83¹/₈. C. k. austr. akcy starh. kolei żelaz. po 500 fr. 259¹/₂ fr. Akcy c. k. uprzyw. zakładu kredyt. 207¹/₂. Hypotekar. listy zastawne — Akcy zachodniej kolei żelaznej 200¹/₄.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 14. września.

PP. Antoniewicz Feliks, z Rosyi. — Bogusz Adam, z Bortnik. — Bogdanowicz Robert, z Brzeżan. — Czermiński Jul., z Glińska. — Grocholski Kaz. z Bożytkowa. — Lityński Wine., z Litwinowa. — Malkowski Karol, c. k. porucz. z Grzędy. — Obertyński Leop., z Stronibab. — Petrowicz Xaw., z Wołoskowa. — Polanowski Alex., z Moskwa. — Regner Teod., c. k. radca sąd., z Węgier. — Wiktor Tad., ze Świrza. — Wiśniewski Henr., z Dobrzezan. — Zajackowski Józef, c. k. przełoż. pow., z Horodenki.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 14. września.

PP. Hr. Ożarowski Konst., do Laciego. — Br. Schloissnig, c. k. pułk., do Gródka. — Romanowski Fr., c. k. oficer, do Uniowa. — Roloff Alex., do Czyżykowa. — Terlecki Fr., c. k. przełoż. pow. do Siedmiogrodu. — Hrabia Thurn, c. k. major, do Żółkwi. — Ujejski Bron, do Przemysła.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 12. i 13. września.

Pora	Barometr w mierze parys. sprawdzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
7. god. zrana	325.29	+ 14.4°	82.9	połudn.-zach.	sl. pochmurno
2. god. popoł.	325.44	+ 21.3°	55.0	zachodni	" "
10. god. wiecz.	326.22	+ 13.8°	83.6	połudn.-zach.	" "
Wieczór burza i deszcz 1...84.					
7. god. zrana	326.27	+ 12.8°	92.1	zachodni	sl. pochmurno
2. god. popoł.	325.59	+ 18.0°	78.5	południowy	" "
10. god. wiecz.	325.08	+ 12.5°	89.2	zachodni	" "
Wieczór burza i deszcz 0...40.					

T E A T E R.

Dziś: Opera niem.: „Die Zauberflöte.“
Dziś w Cyrku Renza wielkie przedstawienie.

KRONIKA.

Pomiędzy kołmi kilku oddziałów 4. pułku artylerji pruskiej, którego sztab znajduje się w Erfurcie, wybuchła jakaś słabość dla nadzwyczajnych upałów. Szczególnie jedna bateria piecha została tak mocno dotknięta tą słabością, że musiano ją uwolnić od udziału w manewrach jesiennych.

— W południowej części Helsinglandu (w Szwecyi) pokazała się jak donoszą z Sztokholmu, szczególniejsza słabość w lasach sosnowych: szpilki i gałęzie drzew tracą powoli swoją barwę naturalną, czernieją i drzewo usycha wkońcu. Ta zaraza drzew, dostrzeżona po raz pierwszy przed kilkoma laty, wzmogła się teraz nadzwyczajnie i zagraża zupełnem wyniszczeniem lasów szpilkowych.

— O życiu i charakterze meksykańskiego prezydenta, jenerala Commonfort, podają dzienniki następujące szczegóły: „Ignacy Commonfort urodził się 12. marca 1812 w Puebli. Ojciec jego był pułkownikiem armii regularnej i familia jego zajmowała w ogóle bardzo znakomite stanowisko. Młody Ignas został w 12. roku oddany do kolegium Jezuitów, gdzie zdolności jego bardzo szybko się rozwijały. Zgon ojca jednakże zmusił go przerwać swoje studia i osiąść z matką we wsi familijnej w dystrykcie Matamoros, gdzie pozostawał aż do roku 1832. W tym roku powstał Santa-Anna, by się dobić władzy prezydenta republiki, który tn urząd obsadzał już przedtem dwukrotnie swoim wpływem Ignacy Commonfort, wtedy dwudziestoletni młodzian, brał udział w walkach ów-

czesnych i to na czele szwadronu kawalerji. Gdy Santa-Anna został prezydentem, wstąpił Commonfort do służby publicznej i pracował w rozmaitych jej gałęziach, ale zawsze pozostał wierny liberalnym zasadom, dla których też poróżnił się w ostatnich czasach stanowczo z dyktatorem i przystąpił do programu Ayutli. Programem tym został jak wiadomo Alvarez mianowany prezydentem. — Alvarez zaś, wracając do państwa Guerrero, mianował zastępcą swoim Commonforta, i na tem też stanowisku zostaje on dotąd, a jak się zdaje, zostanie nawet rzeczywistym prezydentem. Co do charakteru ma być śmiały i nieustraszony, a przytem lubi bardzo życie towarzyskie i odznacza się nadzwyczajną skromnością. Chociaż kilkakrotnie już zagrażali życiu jego skrytobójcy, występuje przeciw najczęściej bez wszelkiej eskorty wojskowej; także chodzi zawsze sam i pieszo wieczorem, czy to do familii czy też do teatru, gdzie występuje zawsze skromnie, jak zwyczajny obywatel. W kongresie skłania się do pojednawczych środków; mówi płynnie i pięknie, ale pomimo całej łagodności swoich obyczajów i mowy jest nieugięty w swoich postanowieniach. W urzędowaniu swoim jest niesłychanie pilny; pracuje bowiem od 4. lub 5. zrana do 11. lub 12. w nocy. Tygodniowo udziela raz publicznych audyencyi, ale i kiedy indziej nietrudno uzyskać posłuchania u niego, jeśli przychodzi kto z zażaleniem. Ignacy Commonfort jestto na wszelki sposób mąż znakomity i może łatwiej niż którykolwiek z poprzedników jego wyzwoleć ojczyznę swoją z niebezpiecznych zaklęć, jakie już od 30 lat przeszło wstrząsają bez zastanku tą republiką.“